

[Forsvarsministeren.]

Jeg vil gerne slå fast: den afgørende meddelelse om den gradvise forlængelse af tjenestetiden blev givet her i folketinget for over 3½ måned siden, og på det tidspunkt blev denne redegørelse taget til efterretning, uden at der blev målet eet eneste ord derom fra de ærede forespørgere.

I begyndelsen af december i fjor var de danske planer udarbejdet, men de internationalt betonedede forhandlinger, der førtes af nordregionens chef, og som skulle danne grundlaget for den parlamentariske behandling og afgørelse af spørgsmålet om det danske kommando, kunne desværre først afsluttes umiddelbart efter nytår. Man havde da gennem disse undersøgelser fået vished for, at man kunne få de danske styrker placeret således, som man ud fra et militært og strategisk synspunkt og en dansk interesse måtte ønske, og regeringen var derfor først i stand til på dette tidspunkt at forelægge sine planer for det udenrigspolitiske nævn. Det fandt sted ved rigsdagens sammentræden efter nytår, nemlig den 13. januar, hvor regeringen som bekendt stillede forslag om en udvidelse af det danske kommando i Tyskland ud fra den motivering, jeg har tilladt mig at anføre for lidt siden.

Af hensyn til de værnepligtige bad jeg om en meget hurtig behandling indenfor partierne, og i løbet af 10 dage kom der et skriftligt afslag fra socialdemokratiet, idet man dog på afgørende punkter gjorde anskuelse gældende, som faldt sammen med regeringens, ligesom man faktisk opfordrede regeringen til at iværksætte endnu en undersøgelse af, hvorvidt det var muligt at tilvejebringe øgede dækningsstyrker syd for grænsen ved bidrag fra allieret side.

En sådan henstilling fra det største parti her i tinget og tilmed det parti, som havde regeringsmagten, da Atlantpolitikken indledtes, måtte begribeligvis behandles positivt, og regeringen gik derfor i gang med en undersøgelse på det politiske, diplomatiske og militære plan endnu en gang, hvorved tiden desværre blev trukket noget i langdrag, uden at resultatet dog i øjeblikket kunne ændres, men hvorunder der på den anden side blev vist megen forståelse fra de ledende Atlantpagtmagters side for de af Danmark fremførte synspunkter om en styrkelse af nordregionens sydafsnit.

Den endelige stillingtagen fandt sted,

såsnart undersøgelsen var tilendebragt, nemlig hen i februar måned. Det viste sig desværre her umuligt at tilvejebringe politisk tilslutning til den af regeringen fremsatte plan om udvidelse af Tysklandskommandoen og derfor forelå først nu grundlaget for en endelig afgørelse af, hvor stor en del af mandskabet der skulle forblive til tjeneste udover 12 måneder. Regeringen måtte her vælge mellem 2 udveje, nemlig enten at meddele NATO-myndighederne, at vi ville udskyde enhver form for styrkelse af beredskabet, selvom vi var i stand til at gennemføre det, eller vælge den under de politisk givne forhold fremkommelige vej.

Regeringen fandt det uforsvarligt at vælge den første vej, fordi en styrkelse af vort beredskab nu engang i sig selv er påkrævet. Hertil kom også hensynet til vort omdømme blandt de nationer, vi samarbejder med. Derfor måtte løsningen blive den, den nu er blevet, og som bl. a. hviler på en foreløbig bibeholdelse af kommandoen i Tyskland i dets nuværende størrelse.

Jeg har andetsteds udtalt — og vil også gerne gøre det her i folketinget —, at den af regeringen anviste vej gav en både stærkere og bedre løsning. Såfremt regeringens forslag om en forøgelse af Tysklandskommandoen i vor egen såvel som i NATOs interesse var blevet gennemført, ville 18 måneders tjenestetid kunne være indført for ca. 85 pct. af maj-holdet 1952, hvorved starten ikke havde skabt den ulighed i værnepligtsbyrden, der nu er tilstede. Efter den nu trufne beslutning vil ca. 55 pct. af de i maj 1952 mødte værnepligtige få forlænget tjenestetid — de menige 18 måneder og de værnepligtige befalingsmænd 18-24 måneder.

Ved opstillingen af de omtalte dækningsstyrker — også det spørgsmål er jo rejst i forespørgslen — har rent militære hensyn været vejledende.

Jeg vil gerne her understrege, at det er jo ikke tilstrækkeligt blot på en tilfældig måde at udtage et vist antal af de tjenstgørende værnepligtige og så formere en dækningsstyrke af dem. Der må stilles ganske bestemte krav til styrkernes sammensætning, hvis de skal have den størst mulige kampværdi, og det er jo meningen med en beredskabsstyrke eller sikringsstyrke — hvad man nu vil kalde den. De dækningsstyrker, der opstilles i de enkelte landsdele — altså øst og vest for Storebælt —, må